

JOEEP

Journal Homepage: <http://dergipark.org.tr/joep>

Araştırma Makalesi • Research Article

Yerel Gündem 21'den Yerel Gündem 2030'a Geçiş Ne Tür Yenilikler Getiriyor?

What Kind of Innovations Bring Transition from Local Agenda 21 to Local Agenda 2030?

Seda Bostancı^{a, *}

^a Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, 59030, Süleymanpaşa/Tekirdağ /Türkiye.
ORCID: 0000-0002-3559-2224

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 28 Şubat 2021

Düzeltilme tarihi: 30 Mart 2021

Kabul tarihi: 01 Nisan 2021

Anahtar Kelimeler:

Yerel Yönetimler

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

Gündem 2030

Yerel Gündem 2030

İsveç YG2030

ARTICLE INFO

Article history:

Received: February 28, 2021

Received in revised form: March 30, 2021

Accepted: April 01, 2021

Keywords:

Local Governments

2030 Sustainable Development Goals

Agenda 2030

Local Agenda 2030

Sweden LA2030

ÖZ

1992 yılında Birleşmiş Milletler Rio Zirvesinin Gündem 21 kararları doğrultusunda, Yerel Gündem 21 sürecinin temelleri atılmıştır. Birleşmiş Milletlerin 2000 yılında düzenlediği Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, Binyıl Kalkınma Hedefleri belirlenmiştir. Ekolojik, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik bağlamında dünyada eşitliği sağlamaya yönelik hedeflerin gerçekleştirilmesi için 15 yıllık bir program oluşturulmuştur. 2015 yılında hedefler değerlendirilmiş ve konu içerik ve öncelikleri yeniden düzenlenerek, 2030 sürdürülebilir kalkınma hedefleri belirlenmiştir. 2030 gündeminde yeni sürdürülebilir kalkınma ajandası için 17 hedef belirlenmiştir. Bu süreç, yeni bir Yerel Gündem hazırlanmasını tartışmaya açmıştır. Böylece hem bölgesel kalkınma hem yerel kalkınmada önceliklerin yeniden düzenleneceği Yerel Gündem 2030'lar ülkeler tarafından yeniden yapılandırılmaya başlanmıştır. Çalışma Yerel Gündem 2030 süreci üzerine bir inceleme yapılmaktadır. Aynı zamanda iki sürecin farklılıklarını belirlemeyi hedeflemektedir.

ABSTRACT

The foundations of the Local Agenda 21 process were laid in 1992 in line with the Agenda 21 resolutions of the United Nations Rio Summit. Millennium Development Goals were determined at the Sustainable Development Summit organized by the United Nations in 2000. A 15-year program has been created to achieve the goals aimed at achieving equality in the world in the context of ecological, economic and social sustainability. In 2015, the goals were evaluated and subject content and priorities were rearranged, and 2030 sustainable development goals were determined. 2030 agenda sets 17 goals for the new sustainable development agenda. This process opened up discussion on the preparation of a new Local Agenda. Thus, Local Agenda 2030s started to be restructured by countries by priorities in both regional and local development will be reorganized. The study aims to examine the Local Agenda 2030 process. It also aims to identify its differences from these two processes.

1. Giriş

1972 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma konferansı gerçekleştirilmiştir. 20 yıl sonra Gündem 21'in hedeflerinin belirlendiği Rio konferansı sürdürülebilir kalkınmanın somut adımlarının gösterildiği bir içerik kazanmıştır. 1992 Rio konferansı ile Rio Deklarasyonu, Gündem 21, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, Orman Prensipleri ve İklim Değişikliği Çerçeve

Sözleşmesi hazırlanmıştır. Gündem 21 sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına yönelik küresel uzlaşmaya dayalı bir eylem planıdır. Bu program, çevre üzerine etkili olabilecek tüm aktörlere sorumluluk yüklerken, Gündem 21 hem Ulusal Gündem 21 oluşturur, hem de her ülkedeki yerel yetkililere Yerel Gündem 21 (YG21) süreci oluşturma yetkisi verir (Göymen, 1999: 77). Gündem 21 vatandaş katılımını artırarak hemşehri sorumluluğunu geliştirme yaklaşımını benimser (Görmez ve Altınışık, 2011).

* Sorumlu yazar/Corresponding author.

e-posta: sbostanci@nku.edu.tr

Mümkün olduğunca çok sayıda paydaşın dâhil olduğu bir toplumsal uzlaşma ortamını oluşturmanın koşullarını sağlamayı hedefler (Emrealp, 1998; Khakee, 2002). Toplantıya katılan ülkeler, çevre ve kalkınma koşullarını dikkate alarak ve Gündem 21'in ana çerçevesini rehber olarak kullanarak, Ulusal Gündem 21'lerini belirlemeyi ve sürecin belediyelere yaygınlaşması için YG21'lerini oluşturmayı taahhüt etmiştir. 2015 yılında New York BM Genel Kurulunda, Gündem 2030 ve 2030 sürdürülebilir kalkınma hedefleri belirlenmiştir. Toplumsal eşitsizliklerin ve ayrımcılıkların önüne geçilebilmesi için "kimseyi geride bırakmama" anlayışı ile gündem geliştirilmiştir. Yeni gündemin yerel uygulama araçlarının Yerel Gündem 2030 olarak adlandırılması hususu tartışılmıştır (Stanley, 2017). YG2030 önceki sürece yeni bir heyecan katabilir ya da kendine özgün bir içerik kazanabilir. Buradan yeni süreç ile ilgili birkaç soru akla gelebilir:

- (i). YG21 süreçleri halen işlemeye devam ettiği için YG2030 sadece isim değişikliğini içeren sembolik bir anlam mı taşıyacak?
- (ii). YG21 süreçlerinde çeşitli sorunlar tespit edildiği için mi sürecin ileri versiyonunun geliştirilmesi düşünüldü?
- (iii). YG2030 nasıl yenilikler getirebilir?

YG2030 üzerine incelemeye geçmeden önce bu soruların cevaplarını bulabilmek için YG21 kazanımları incelenebilir. Avrupa'da YG21 uygulamalarının etkinliğini arttırabilmek için Yerel Yönetimlerin YG21'i Öz Değerlendirmesi (LASALA) isimli bir araştırma programı oluşturulmuştur. "LASALA, Avrupa Yerel Sürdürülebilirlik ve YG21 Ağları, Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Kampanyası ve Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler (ICLEI) gibi oluşumlardan bilgi ve destek sağlamaktadır. Yapılan incelemede Güney, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerindeki bir kısım yerel yetkilinin YG21 çalışmaları için daha fazla dış uzmana ihtiyaç duydukları belirtilmiştir. Yapılan araştırmada katılımcılar sürdürülebilir kalkınma için gerekli duyulan bütünleştirici politika yaklaşımlarını desteklemek için yeni yapıların oluşması gerektiğini belirtmiştir" (Evans ve Theobald, 2003: 792-793). "Leicester YG21 sürecinde katılımı arttırabilmek için vizyon atölyeleri, anlık görüntü anketi, mahalle anketi, uzman çalışma grupları mülakatları, görev güçleri şeklinde çeşitli katılım yöntemleri kullanılmıştır (Roberts, 2000: 16). YG21'in özellikle yetki alanının sınırlılığı ve yönetimde bağlayıcılığının bulunmaması sürecin etkinliğini azaltmaktadır. "Mahalle yönetimi (neighbourhood management) gibi yeni katılımcı yaklaşımlar YG21'i zirveden indirmiştir. YG21 sunduğu bir dizi belge, röportajlar, uzman görüşmeleri, belgeler gibi araştırma zenginliği ile araştırmacılar için önemli avantajlar sağlamıştır. YG21 konularının siyasal alanda fazla destek

bulamaması bu girişimlerin küçük ölçekli projelere yönelmesine neden olmuştur" (Geissel, 2009: 411-412). İngiltere deneyimlerinin incelendiği bir çalışmada topluluklar arasındaki ilişkileri dönüştürebilecek katılımcılığın vatandaşlar tarafından yaygınlaşabilmesi için halkın ilgisini çekmede üçüncü gruplardan destek alınması önerilmektedir (Wild ve Marshall, 1999: 161). Çalışmalarda YG21 süreçlerinin katılımcılar için çeşitli sosyal avantajlar sağladığı belirtilerek, toplumdaki çeşitli dezavantajlı kesimlerin bu sürece katılımının önündeki zorluklarından söz edilmiştir (Selman ve Parker, 1997; Evans ve Theobald, 2003; Coenen, 2009). Bu değerlendirmeler yeni gündemin önceki süreçlere katılım sağlayamamış kesimlere öncelikli alanlar açılacağını göstermektedir. Bunun yapılabilmesi, öncelikle geniş kapsamlı saha araştırmaları ve bu toplulukların katılımlarının önündeki engellerin doğru saptanabilmesine bağlıdır. Bu tür süreçlerdeki en büyük sorun yöneticilerin sembolik düzeyde YG21 oluşumlarını destekler gibi görülmeleri fakat bu oluşumların yönetim alanına müdahalelerine pek sıcak bakmamalarından kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda çoğu ülkenin kendi politika anlayışlarına göre "geride bırakılmasının" yararlı olacağını düşündüğü kesimlerin bulunması da yeni sürecin karşılanması beklenen zorlukları arasındadır.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde YG21 demokratik katılım, çok paydaşlı yönetim, çevre ve sürdürülebilirlik alanlarında proje üretimi gibi kazanımlar sağlamıştır. Bu süreç yerel katılımı gönüllülük esasında geliştirmeyi hedeflemektedir. Türkiye'de olduğu gibi kent konseylerinin kararlarının belediye meclisinde gündeme alınsa da uygulanmaması, bu gönüllülerin sürece ilgisini azaltabilmektedir (Bostancı, 2011). Kent konseyleri katılım mekanizmalarını geliştirmede bir çerçeve sunmuş, fakat her ülkede etkin katılım sistemleri oluşturamamıştır (Kaypak, 2011). Bu kararların belediye meclislerinde aktif olarak savunulabilmesi için belediye meclis üyelerinin birer aktör olarak güçlendirilmesi gerekmektedir (Bulut ve Taniyıcı, 2006). Böylece meclis üyelerinin konseylerin geliştirdikleri proje önerilerini savunabilme yönünden bir etkileri olabilir. Genel olarak kurumların işleyebilmesi belirli bir yaptırım güçlerinin olabilmesine bağlıdır. Tartışmaya açılan YG2030 sürecinin katılımcı mekanizmaları geliştirebilmesi için önceki deneyimlere katılanların olumlu izlenimlerinin bulunması yeni sürecin şansını arttırabilir. Aynı zamanda yeni süreç çağın yeniliklerine açık olmalıdır. Linders (2012) ifade ettiği gibi sosyal medya çağında biz-devlet (we-government) gibi interaktif katılım araçları, açık yönetim (open government) (McDermott, 2010) yaklaşımların ortaya çıkması YG2030'dan daha interaktif yenilikçi katılım ortamları beklenmesine neden olmaktadır.

YG21 yapısal olarak BM tarafından sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ile geliştirilen bir süreçtir. Katılımcıları arasında, sürecin mali desteğini sağlayan yerel yönetimlerden

temsilciler, üniversiteler, mahalle gönüllüleri bulunmaktadır. Yapılan projeler küçük ölçekte olsalar da genellikle insan, doğa ve hayvanlar gözeticilerle çevre değerlerini geliştirme hedefleri bulunmaktadır. Fakat bu etkinlikler ile çeşitli sivil toplum örgütlerinin ve çevre aktivistlerinin faaliyetleri genellikle ortak bir payda da buluşmamaktadır. Bunun temel nedeni bu süreçlerin içeriğinde sürdürülebilirlik de olsa kalkınma kavramının yer alması ve BM tarafından sürecin işletilmesidir. Özellikle mevcut neoliberal sistemin eleştirisini yapan unsurlar için bu faaliyetler yeterli kadar ekoloji dostu görülmemektedir. Bu farklılığın temeli Dünya Dostlarının yaklaşımları ile açıklanabilir. Dünya Dostları gibi sivil toplum örgütleri BM'nin sürdürülebilirlik yaklaşımlarına çeşitli eleştiriler getirmektedir. Bu eleştiriler iklim değişikliğine neden olan bir takım kimyasal maddelerin sanayide kullanımının devam etmesi, dünyada bir enerji adaletsizliği olması ve dünyada artık sürdürülebilir ifadesi eklenmiş hali ile de kalkınma ve büyüme anlayışlarının sorgulanması gerektiğine ilişkindir. Dünya dostları günümüzde 75 ülke ve 5000 yerel grubu birleştiren dünyanın en büyük sivil toplum örgütlerinden biridir ve ilgi alanları çeşitlidir. Rio Konferansından önce bilimsel ve entelektüel topluluğun 425 üyesi tarafından imzalanan Heidelberg Çağrısı iklim değişikliği panelinin bulgularına ilişkin eleştirilerini bilimsel altyapısı ile dile getirmiştir (Beals, 1993). Yeni gündem daha fazla paydaş katılımını sağlama ve özellikle sivil toplumun katılımına açık bir yapı kazanmayı hedeflemektedir. Böylece daha önce geride bırakılmış, marjinal olarak kabul edilmiş toplum kesimlerinin yeni sisteme katılımını sağlamayı hedefliyor gibi görülmektedir. Bu konu düşünüldüğünde, çeşitli ülkelerin YG2030 hazırlıklarını neden hızlandırmadıklarının cevabı da kısmen verilebilir.

YG21 ve YG2030 arasında dikkat çeken bir farklılık olarak, Gündem 21'den 8 yıl sonra Binyıl Kalkınma hedeflerinin belirlenmiş olması ileri sürülebilir. Bu bakımdan Gündem 21 sürdürülebilir kalkınma hedeflerine öncülük etmiştir. Fakat YG2030'da durum farklıdır. Bu sefer 2015 yılında 2030 sürdürülebilir kalkınma hedefleri belirlendikten sonra Gündem 2030'un devamı olarak YG2030 üzerine bir yeni yapılanma düşünülmüştür. Gündemlerin hedefleri bu sürdürülebilirlik ilkelerine bağlantılı olduğu için sürdürülebilirlik ilkelerindeki değişikliklerin incelenmesi için Tablo 1 oluşturulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde, Binyıl kalkınma hedeflerinde sağlık konularının daha çeşitli olduğu, 2030 hedeflerinde iklim ve çevre konularının ağırlık kazandığı görülmektedir. Özellikle küresel iklim değişikliğinin tahminlerden önce etkilerinin güçlenmesi ekolojik çevrenin korunması yönündeki konuların ağırlık kazanmasına neden olmuştur. COVID-19 pandemi süreci ise sağlık konusunun gelecekte hedeflerdeki temel belirleyici olacağını göstermektedir. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma hedeflerinde eşitlik vurgusu

küresel iklim değişikliği ve insan hakları konuları dikkat çekmektedir.

Bu çalışmada Yerel Gündem 21'den, Yerel Gündem 2030'a geçiş sürecinde nasıl farklılıkların olduğu araştırılmaktadır. Özel olarak "Yerel Gündem 2030" kavramı arandığında sınırlı sayıda akademik yayına rastlanmaktadır. Türkiye'de Gündem 2030 konusunun ele alındığı çeşitli akademik yayınlar bulunmakta olup; 23.3.2021 tarihinde çalışma kapsamında Google Akademik aramada Yerel Gündem 2030'u ele alan Türkçe makaleye rastlanmamıştır. Bu çalışma Türkiye'de bu konuda yapılacak çeşitli araştırmalara bir başlangıç oluşturmayı hedeflemiştir. Böylece erişilebilen bilgiler doğrultusunda Türkçe akademik literatüre bir katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Çalışma konuya ilişkin literatür taramasını içerecek şekilde hazırlanmıştır.

Tablo 1. Binyıl Kalkınma Hedefleri ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

2015 Hedefler	2030 Hedefler (Aynı)	2030 Hedefler (Farklı)
Aşırı Yoksulluğu ve Açlığı Ortadan Kaldırma	Yoksulluğa Son Açlığa Son	Temiz Su ve Sanitasyon
Herkes için Evrensel İlköğretim Sağlama	Nitelikli Eğitim	Erişilebilir ve Temiz Enerji
Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eşitsizliklerin Azaltılması	İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme
Çocuk Ölümünü Azaltmak		Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı
Anne Sağlığını İyileştirmek	Sağlık ve Kaliteli Yaşam	Sorumlu Tüketim ve Üretim
HIV/AIDS, Sıtma ve Diğer Hastalıklarla Mücadele		İklim Eylemi
Çevresel Sürdürülebilirliği Sağlama	Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	Sudaki Yaşam
Kalkınma için Küresel Bir Ortaklık Kurmak	Amaçlar için Ortaklıklar Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar	Karasal Yaşam

Kaynaklar: UNDP Türkiye (2020a) ve UNDP Türkiye (2020b)

2. Metodoloji

Bu çalışmada belirli bir anahtar kelimenin incelenmesine ilişkin literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Literatür taraması özgün ve gerekli görülen bir araştırma konusunun belirlenmesini, yeni bir alanın incelenmesini temel kavramların öğrenilmesini sağlamaktadır (Özdemir, 2008). Tarama yaklaşımı ile anahtar kelime ile arama yapılarak konu üzerine güncel makaleler belirlenmiştir. Seçilen

anahtar kavram “Yerel Gündem 2030” olarak Google Akademik aramada incelendiğinde 23.3.2021 tarihinde bir yayına rastlanmamıştır. Aynı kavramın “Local Agenda 2030” şeklinde İngilizcesi araştırıldığında, 23.3.2021 tarihinde 18 yayına rastlanmıştır. Bu yayınlardan makale kategorisindeki 7 yayın incelenmiştir. Bu taramada Yerel Gündem 2030 sürecine İsveç kentleri üzerine daha fazla veriye rastlanmıştır. Böylece metodoloji literatür taraması ve İsveç kentlerinde Yerel Gündem 2030 sürecinin incelenmesi üzere iki bölümde ele alınmıştır.

2.1. Yerel Gündem 2030 ile İlgili Makaleler Üzerine Literatür Taraması

Yerel Gündem 2030 konusunda farklı ülkelerde çalışmalar 2017 yılından sonra gündeme gelerek, yakın bir dönemde başlamıştır. Henüz süreç yeni olduğu ve bu oluşumlar kuruluş aşamasını devam ettirdiği için makalelerde fazla alan araştırması bulunmamaktadır. Bu nedenle bu alanda yapılan ilk çalışmaları belirleyebilmek amacı ile 23.3.2021 tarihinde “Yerel Gündem 2030” anahtar kavramının İngilizce ve Türkçe versiyonları ile Google Akademik arama ile makaleler taranmıştır. Bu tarama sonucu Tablo 2 oluşturulmuştur.

Tablo 2. “Yerel Gündem 2030” Anahtar Kavramı ile Bulunan Makaleler

Makale Yazarları	Yayın Tarihi	Makale Adı	Açıklama
Stanley	2017	Habitat III ve Yeni Kentsel Gündem	Çalışmada Habitat III süreci değerlendirilmekte ve bu toplantılarda 2030 sürdürülebilirlik hedeflerinin yeni kentsel gündem ile bütünleşebilmesi konusu tartışılmaktadır. Yapılan toplantılarda yeni kentsel gündemin Yerel Gündem 2030 olarak yeniden adlandırılması için çağrılarının olduğundan söz edilmektedir.
Moallemi, vd.	2019	Sürdürülebilir Kalkınma için Yerel Gündem 2030	Kısa makalede YG2030’un yerel topluluğa uyarlanabileceği pratik bir çerçeve sunulurken bu yaklaşımın 2030 küresel sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada bir araç oluşturabileceği belirtilmektedir.
Moallemi, vd.	2020	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Ulaşmak, Yerel Ölçekte Disiplinlerarası İnovasyonu Gerektirir	Çalışma YG2030 üzerine ölçekler arasında sürdürülebilirlik arayışında bilim insanları ve paydaşlar arasında ortak öğrenmeyi geliştiren bir model önerisini içermektedir. Bu yaklaşımda yerel topluluklar, şehirler ve işletmeler tarafından yönetilen tabandan dönüştürücü bir değişimin gerçekleşebileceğine inanılmaktadır.
Finkler, vd.	2020	Sosyal bir Fırsat Olarak Sosyal Konut ve Ijuí / RS Belediyesinin Gelişimi için Önemi	Çalışma Gündem 2030 ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar maddesine atıfta bulunarak Brezilya’nın Ijuí Belediyesinin sosyal konut üretimi için bu sürecin nasıl kullanılabileceğini araştırmaktadır. Burada yerel yönetim ve Gündem 2030 kavramları yer aldığı için taramada bu makale de bulunmuştur.
Picavêa ve dos Santos	2020	Sürdürülebilirlikte çok Paydaşlı Katılımın Önemi	Bu çalışma 2030 sürdürülebilir kalkınma hedeflerini Brezilya’da ilk uygulayan São Paulo’nun metropol bölgesinde yer alan Santana de Parnaíba üzerine bir incelemeyi içermektedir. Bu çalışma Portekizce olup “Gündem SKH” – “Agenda ODS” ifadesi kullanılmıştır. Çalışmada yerel Gündem 2030 kavramları birlikte kullanıldığı için taramada bu yayına rastlanmıştır.
Engstrom, vd.	2020	Yurtiçi ve Yurtdışında Başarılı Olmak: Kentlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin Eylemlerinin Uluslararası Yayınlarının Hesaba Katılması	Çalışma Gündem 2030’un yerelleştirilmesi için nasıl bir yaklaşım geliştirilmesi gerektiğini araştırmaktadır. Yöntem aynı ilçedeki üç İsveç belediyesinde yapılan odak grup görüşmesini içermektedir. Analiz sonucunda, Gündem 2030 yerelleştirmesi için herkese uyan tek bir model olmadığı sonucuna varılmıştır.
Khan, vd.	2020	İsveç Kentlerinde Sürdürülebilir Refah: Kentsel Sürdürülebilirlik Yönetişiminde Eko-Sosyal Entegrasyonun Zorlukları	Çalışma üç İsveç kentinde ekolojik ve sosyal refah konularının kent planlamasına nasıl entegre edildiğini incelemektedir. Burada ele alan metropoliten kentler, Stockholm, Malmö ve Göteborg olarak belirlenmiştir. 2030 Gündeminde ülkedeki iklim değişikliği ve sosyal ayırım özellikle iki büyük zorluk olarak tasvir edilmiştir.

İlk olarak incelemede, anahtar kelimeler ile 18 yayın belirlenmiştir. Bunlardan 7 tanesi çalışmanın hedeflediği ilgili makale kategorisine uygun olarak belirlenmiştir. Diğer yayınlar YG2030 kavramından sadece kaynaklarda söz edildiği ve bir kısmının tez ve sempozyum yayınlarını

içerdiği için kapsam dışında bırakılmıştır. İncelenen makalelerde 2030 hedeflerinin, YG21 dikkate alınarak, YG2030’un nasıl geliştirileceğine ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı görülmektedir. Stanley (2017) YG2030 kavramının, Gündem 2030’un hedeflerinin yerel

ölçekte uygulanabilmesi için tartışıldığından söz etmiştir. Moallemi, vd. (2019) ve Moallemi, vd. (2020) çalışmalarında YG2030 üzerine yapmış oldukları araştırmalar doğrultusunda bir model önerisi geliştirmeyi hedeflemiştir. Picavêa ve dos Santos (2020) ve Finkler vd. (2020) çalışmalarında Brezilya'da iki farklı kentin belediyelerini Gündem 2030 sürecinde nasıl bir ele alış getirdiğini birinde geniş kapsamlı ötekisinde sosyal konut üretimi olarak ele alınmıştır. Engstrom vd. (2020) ve Khan vd. (2020) YG2030'un İsveç'te uygulandığı kentler olduğunu belirtmiş ve bu iki çalışma diğer çalışmalardan farklı olarak, konuya ilişkin somut verileri ortaya koymuştur. Engstrom vd. (2020) araştırmalarında yöntem olarak İsveç belediyelerine yönelik odak grup görüşmesi yapmıştır. Çalışmalarının araştırma aşamasında bu makalenin yaklaşımına benzer şekilde Google Akademik aramada "Gündem 2030", "Yerel Gündem 2030", "Gündem 2030 uygulaması", "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri", "Belediye Gündemi 2030", "Belediyelerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri" gibi çeşitli kombinasyonlarda arama kelimeleri kullanmışlardır. Bu makaleler arasında Khan vd. (2020) İsveç'te başlamış olan YG2030 çalışmalarını daha detaylı olarak ele almıştır. Bu makaleden yola çıkarak makale bulguları ve farklı kaynakların yardımı ile İsveç YG2030 sürecine ilişkin daha detaylı bir inceleme yapılmasına karar verilmiştir. Çalışma kapsamında Gündem 2030'un nasıl yerleştirileceğine ilişkin çeşitli araştırmalar incelenmiştir. Bu araştırmalardan elde edilen bilgiler de aşağıda özetlenmiştir.

Guerra, vd. (2019) "Yerel Gündem 21'den Yerelleştirilmiş Gündem 2030'a - Bakış Açısından Portekiz ve Brezilya Örnekleri" isimli çalışmalarında; Yerelleştirilmiş 2030 Gündeminin uygulama başarısı için Portekiz ve Brezilya'daki YG21 deneyimlerini değerlendirmektedir. Bu makalede Gündem 2030'da yer alan "kimseyi geride bırakmama" taahhüdüne uygun olarak katılımcılığın daha yerelleştirilmiş topluluk bağlamının geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekilmektedir. Bu yeni yaklaşımın daha dirençli, adil ve kapsayıcı topluluklara katkıda bulunacağını düşünmektedirler.

Lanshina, vd. (2019) "Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini Yerelleştirme ve Bu Hedeflere Ulaşmak: Liderlik Örnekleri" isimli çalışmalarında; sürdürülebilir kalkınma çözümleri ağı ve küresel sürdürülebilir kalkınma hedefleri endeksinin en üstünde yer alan on ülke incelenmiştir. Çalışma Gündem 2030 hükümlerinin yerleşmesinin ve bu bilgilerin ulusal stratejik belgelere entegre edilmesini önermektedir. Bu çalışmanın bulgularında sürdürülebilir kalkınma hedeflerini yerel eylem planlarına yansıtabilmiş on ülke arasında İsveç'in birinci olarak saptanması da bu çalışmanın İsveç'i özel olarak incelemesinde bir gerekçe oluşturmuştur.

Diaz-Sarachaga (2019) "Sürdürülebilir Kalkınmadaki Diğer Küresel Eylemlerle Karşılaştırıldığında Madrid'deki YG21'in Analizi" isimli çalışmada, İspanyol Kentel Gündemini etkili bir şekilde uygulamak için Madrid YG21 çalışmalarını incelemektedir. İspanya hükümeti tarafından Yeni İspanya Kentel Gündeminin tanıtımı yapılmış ve 2030 Gündeminin ülke çapında belediyelere uygulanması için araştırmalar başlatılmıştır.

Bu araştırmada görüldüğü gibi YG2030 süreçleri, çeşitli ülkelerde daha yeni oluşturulmaya başlanmıştır. Bu nedenle genellikle konuya ilişkin hazırlanan makaleler, YG21 deneyimlerinin sürece nasıl ekleneceği üzerinedir. Yapılan araştırmalarda yeni gündemin küresel hedefleri ile yerel uygulamalar arasında nasıl bağlantılar kurulabileceği tartışılmaktadır.

2.2. İsveç Kentlerinde Yerel Gündem 2030 Sürecinin İncelenmesi

"İsveç'te ulusal düzeyde parlamento, bölgesel ve yerel düzeyde il meclisleri, yerel düzeyde belediye meclisleri olmak üzere eyalet üç düzeyde temsil edilmektedir. Yerel yönetim sistemi açısından ülkenin belediyeleri ve il konseyleri bulunmaktadır. İsveç yerel yönetim yasası (Kommunallagen) 1991 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu kanun ile yerel yönetimlerin mali yapısı yeniden düzenlenmiştir. Yerel yönetimlerin ekonomik ve sosyal konularda vergi alabileceği, şirket kurabileceği, iç ve dış ilişkiler geliştirebileceği ilgili yasa ile düzenlenmiştir. Yerel yönetimlerin organları, karar organları, belediye meclisleri ve ilçe meclislerinden oluşmaktadır" (Akarçay, 2017). Güçlü bir yerel yönetim sistemi bulunan ülkede, katılım, çevre ve sürdürülebilirlik konularına oldukça önem verilmektedir.

"İsveç, İngiltere ve Hollanda YG21 faaliyetlerini 1992-1994 gibi erken bir tarihte gündeme alarak ilk başlatan ülkeler olarak bu sürecin ön koşucuları olarak kabul edilmektedir. Bu süreçte en fazla girişim başlatan ve bütçe ayıran ülke de İsveç olmuştur" (Coenen, vd., 1999). İsveç 1996'da sürecin nasıl işlediğine dair saha araştırmaları yapmaya başlamıştır. 1996 yılında ve İsveç'teki tüm yerel yönetimleri kapsayan bir anket, YG21 süreçlerinin yürütülmesinde, ankete yanıt verenlerin birçoğu vatandaşları sürece dâhil etmenin olası yolları hakkında bilgi eksikliği olduğunu düşündüklerini ifade etmiştir (Swedish Public Report Series (SOU),1997-Aktaran: Jörby, 2002). Bu araştırmalar halkın katılımının sağlanacağı şekilde süreçlerin nasıl geliştirileceğine ilişkin daha o dönemde fikirlerin geliştirilmeye çalışıldığını göstermektedir. Bu bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla İsveç YG21 sürecine öncülük etmiş ve YG2030 süreci için de en hızlı faaliyetlerini başlatan ülke olmuştur. İsveç YG21 süreci gibi sürdürülebilir kalkınma hedeflerini hükümet politikaları olarak geliştirilmesi için de öncülük eden ülkeler arasında bulunmaktadır. "2003 yılında İsveç, ülkede alınan

tüm siyasi kararların sürdürülebilir bir küresel kalkınmaya katkıda bulunması gerektiği temel ilkesini içeren Ulusal Küresel Kalkınma Politikası (PGU - "Politik för global Utveckling") kabul etmiştir" (Engstrom, vd., 2020: 3). "Yerel Gündem 21 birçok yeni fikri teşvik etmiş, yerel yönetimlerin karar süreçlerinde çevresel hususları daha ciddiye almalarını sağlamıştır. Yerel yönetimlerin İsveç'te sürdürülebilirlik adına ön planda tuttuğu konular, atık ayırma ve geri dönüştürme dâhil atık yönetimi, hammadde ve enerji gibi kaynakların kullanımında artırılmış verimlilik ve suya yapılan kirletici deşarjları azaltmaya yönelik eylemlerdir" (Jörby, 2002: 54). Eckerberg ve Dahlgren (2007: 139) YG21'in İsveç'te başarılı olması için YG21 koordinatörlüğünün ve ulusal finansal desteğin gerekliliğinden söz edilmiştir. Jörby, (2002: 224) İsveç kentlerinde YG21 süreçlerini analiz ederken çeşitli sürdürülebilirlik kriterleri belirlemiştir. Bu kriterler:

- (i). Halkın katılım olasılıkları;
- (ii). Bilgi ve bilginin yayılması ve değişimi;
- (iii). Farklı düzeylerdeki insanlar arasındaki ilgi;
- (iv). Farklı sınırlar arasında işbirliği (idari ve sektörel, vb.);
- (v). YG21'den kaynaklanan fikirlerin belediye plan ve kararlarında uygulanmasıdır.

İsveç Hükümeti 2016'da Ulusal Gündem 2030'u uygulamaya geçirmeyi ve bu alanda küresel çapta örnek oluşturmayı hedeflemiştir (Palm ve Lilja, 2020). "İsveç hükümeti Ulusal Gündem 2030 delegasyonunu 2017 yılında oluşturmuş ve yerel yönetimlerinde Yerel Gündem 2030 uygulamalarını başlatmıştır" (Lindborg, 2019). İsveç Yerel Gündem 2030 uygulamalarına geçmiş öncü ülkeler arasında yer almıştır. Ulusal Gündem 2030'nu yürürlüğe koyan İsveç sürdürülebilir kalkınma hedeflerini yetki alanlarına göre ulusal düzeyde bakanlıklarla koordine etmektedir. Bu yaklaşımla Maliye Bakanlığı (Finansministeriet), Dışişleri Bakanlığı (Utrikesministeriet), Çevre Bakanlığı (Miljö-departementet), İşletme ve İnovasyon Bakanlığı'ndan (Näringsdepartementet) temsilciler bulunan devlet bakanları danışmanlar grubu oluşturulmuştur (Lanshina, vd., 2019). İsveç, sosyal ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya, toplulukların sürdürülebilir kalkınmasına, dögüsel bir ekonomi yaratmaya, işletmeleri ve kurumsal sosyal sorumluluğu güçlendirmeye, gıda sisteminin sürdürülebilirliğini iyileştirmeye ve yenilikleri teşvik etmeye odaklanan Gündem 2030'u uygulamak için bir eylem planı kabul etmiştir. 2017'de İsveç ayrıca 2030 Gündeminin uygulanmasına ilişkin ilk gönüllü ulusal değerlendirmesini yayınlamıştır (Lanshina, 2019). İsveç hükümet kurumları, kamu kurumları ve üniversiteler ile birlikte gündem hedeflerini gerçekleştirmek için "2030 İnovasyon Laboratuvarı" (Innovation Lab 2030) kurmuştur (Palm ve Lilja, 2020). Bu laboratuvar spesifik bir sürdürülebilir kalkınma hedefini geliştirmeye

odaklanmamış fakat genel kapasiteyi arttırmayı amaçlamıştır.

"2030 Gündemi için İsveç'in eylem planında 2018–2020 yıllarına ait temel siyasi önermeler yer almaktadır. Eylem planının odaklandığı altı alan şunlardır: sosyal eşitlik ve cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir bir toplum, sosyal açıdan yararlı dögüsel ve biyo-temelli ekonomi, kurumsal sosyal sorumluluk, sağlıklı bir gıda zinciri, bilgi ve yenilik ile güçlü bir iş sektörü" (Government Office of Sweden, 2018). Bu çalışmaları geliştirmek için çeşitli devlet kurumlarına atanan görevler aşağıdaki şeklide belirlenmiştir:

- (i). İstatistik İsveç (SCB), ülkenin 2030 Gündemi uygulamasına ilişkin istatistiklerin geliştirilmesi ve üretimini koordine eden ve bu istatistikleri erişilebilir kılan ulusal izleme sistemi kurmakla görevlendirilmiştir (Statistics Sweden, 2017; Statistics Sweden Regions and Environment Department, 2020).
- (ii). Ulusal Mali Yönetim Otoritesi (Swedish National Financial Management Authority: Ekonomistyrningsverket) hükümet kurumlarından sürdürülebilirlik raporları ile ilgili ek gerekliliklere olan ihtiyacı inceleyecektir (The Swedish National Financial Management Authority).
- (iii). İsveç Kamu Yönetimi Ajansı (Swedish Agency for Public Management: Statskontoret), 2030 Gündeminin ulusal uygulamasıyla ilgili olarak hükümet kurumları tarafından yapılan çalışmaları inceleyecek ve izleyecektir (The Swedish Agency for Public Management).
- (iv). Yerel uygulama, 2030 Gündeminin amaç ve hedeflerine dayalı olarak belediyeler ve il meclisleri için gönüllü temel göstergeler aracılığıyla kolaylaştırılacaktır.
- (v). Değerlere daha fazla dayalı kamu ortaklıklarının oluşturulmasını kolaylaştırmak için yeni bir hükümet danışmanlığı görevlendirilecektir (Government Office of Sweden, 2018).

2017 yılında İsveç'in üç metropol kenti, Stockholm, Göteborg ve Malmö'de YG2030 çalışmaları başlamıştır. "Malmö bu süreçte en ileriye giderek 2017 yılında belediye meclisi ofisinde Gündem 2030 stratejisini koordine etmek ve entegrasyon süreçlerini kolaylaştırmaktan sorumlu bir Sürdürülebilirlik Ofisi kurmuştur. Sürdürülebilirlik ofisi merkez belediye meclisi ofisinde kurulmuştur. Ancak bu organizasyon son yerel seçimlerden sonra yeniden yapılandırılmıştır" (Khan, vd., 2020). Bu yeniden yapılandırma sürecinde SKH'leri entegre etme sorumlulukları şehir yönetimindeki tüm sektör departmanlarına devredilmiştir. Burada sürecin gelişiminde çeşitli zorlukların yaşandığı görülmektedir. "Stockholm, önceki seçim döneminde uzmanları bu alanda

görevlendirirken, 2019'da yeni seçilen yerel yönetim, siyasi temsilcilerin yanı sıra sivil toplum örgütleri ve çıkar grupları içeren bir Yerel Gündem 2030 Konseyi ve Malmö'ye benzer bir şekilde bir sürdürülebilirlik ofisi başlatmıştır. Göteborg'da, yerel şehir idaresinde benzer bir Gündem 2030 organı oluşturma süreci devam etmektedir" (Khan, vd., 2020). Sürdürülebilirlik ofisleri bu süreçte özgü bir gelişmedir. "Sürdürülebilirlik ofislerinin işlevleri sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin tüm belediye girişimlerinin ve programlarının planlanmasına ve uygulanmasına rehberlik edecek bir çerçeve olarak kullanabilmesini desteklemektir. Birim, belediye başkanının başkanlık ettiği ve doğrudan Yürütme Kuruluna bağlı siyasi bir organ olarak belirlenmiş "Finans ve Sürdürülebilirlik Hazırlık Komitesi"ne bağlıdır. Bu ve benzeri yeni kurumların ilk çabaları kentin kapsayıcı bütçe süreçlerini 2020'ye kadar değiştirmek ve iyileştirmek için devam eden bir hamlenin temelindeki yaklaşıma "sürdürülebilirlik" ve "Gündem 2030" un dâhil edilmesidir" (Valencia, vd., 2019: 11). YG2030 süreci üzerine dünya genelinde bir hazırlık süreci tam olarak görülmekle birlikte genellikle ülkeler sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda öncelikle Gündem 2030 hazırlıklarına başlamıştır. Ülkelerin yeni gündemlerini uygulamak için YG21'lerini mi devam ettirecekleri yoksa yeni yerel gündem mi oluşturacakları henüz bilinmemektedir. İsveç deneyimi YG2030 sürecinin nasıl geliştirilebileceğine ilişkin bir örnek oluşturmaktadır.

3. Sonuç

Bu çalışma YG2030'un temel içeriğini anlayabilmek için YG21 sürecinin başarısına yönelik değerlendirmeleri incelemiştir. Gündem 21 ve YG21 süreçleri, dünya genelinde yönetimde katılım konusuna yeni bakış açıları kazandırmıştır. Bu süreç yerel yönetimlerde paydaş katılımını desteklemiştir. Bu alandaki çalışmalar genellikle küçük ölçekli proje uygulamaları olmuştur. Bu süreçlerde gözlenen genel olarak YG21'in katılımcılarına bilgi ve deneyim kazandırdıkları ve toplumsal ve çevresel fayda sağladıklarıdır. Avrupa'da YG21 süreçlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi için çeşitli kurumlar oluşturulmuştur. Gündem 21 Binyıl Kalkınma Hedeflerinin belirlenmesine öncülük ederken, bunun tam tersi olarak 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin belirlenmesinden sonra YG2030 sürecinin başlangıç fikri oluşmuştur. Gündem 2030 üzerine akademik makale çalışmaları dünyada ve ülkemizde henüz yeni başlamıştır. YG2030 çalışmaları çok yeni olduğu için ilgili makalelerde YG21 sürecinin kazanımları ile bağlantıları kurularak yeni gündemin tartışmaya açıldığı görülmektedir. Ülkemizde bu konuya odaklı henüz Türkçe akademik makale bulunmadığı gözlenmiştir. Bu çalışma YG2030 üzerine çalışmaların ne aşamada olduğunu ve sürecin yerel eşitlikçi katılım mekanizmasına ne derece yarar sağlayacağını tartışabilmek için hazırlanmıştır.

YG21 süreci, yerel yönetimler için katılım yaklaşımlarının geliştirilmesinde çeşitli ülkelerde önemli bir araç özelliği taşımış ve bu oluşumların katkılarının değerlendirildiği sistemler kurulmuştur. YG2030 konusu ise daha fazla eşitlik temelli katılım araçlarının yerel düzeyde nasıl geliştirileceğine odaklanmaktadır. Araştırmadaki 23.3.2021 tarihinde gerçekleştirilen "Yerel Gündem 2030" kelimesinin İngilizce ve Türkçe Google Akademik arama sitesinden aranması sonucu İsveç'te bu sürecin uygulamaya geçtiği ve çalışmaların bir kısmında bu ülkedeki deneyimlerin anlatıldığı görülerek, metodoloji bölümünde İsveç YG2030'un incelenmesi için özel bir başlık açılmıştır. İsveç'te yerel yönetimlerin sürdürülebilirlik ofisleri kurduğuna ve sivil toplum örgütlerini sürece nasıl dâhil edebileceklerini araştırdıklarına ilişkin bilgiler edinilmiştir. Araştırma İsveç'in hem YG21 sürecine hem de YG2030 sürecine öncülük ettiğini göstermektedir. Bu durum, yerel yönetimlere ülkede çok önemli haklar verilmesinden ve ülkenin inovasyon, girişimcilik ve katılımcılığı destekleyen yapısından kaynaklanmaktadır. Çalışmada "2030 İnovasyon Laboratuvarı" ve "Sürdürülebilirlik Ofisi" gibi yeni oluşumların da bu ülke tarafından geliştirildiği görülmektedir. Aynı zamanda İsveç 2030 Gündemini oluştururken hem öncü olmayı hem de küresel çapta bu hedeflere fayda sağlamayı amaçlamıştır. Böylece bu amaç için bakanlık ofislerinin de sürece dâhil olduğu güçlü bir kurumsal yapı oluşturulmuştur. 2019'da Stockholm'un başlattığı YG2030'da sivil toplum örgütlerini ve çıkar gruplarını kapsayacak bir Gündem 2030 konseyinin oluşturulduğu belirtilmektedir. YG2030'a ilişkin edinilen bilgilerde özellikle 2030 Gündeminin "kimseyi geride bırakmama" sloganına uygun olarak sivil toplumun da sürece katıldığı bir sistem geliştirilmesi önemli bir kazanımdır. "İklim için okul grevi"nin de gerçekleştirildiği başkent Stockholm'de YG2030'un sivil toplumu kapsayacak şekilde geliştirilmesi, çevre aktivistlerinin ve politik ekoloji yaklaşımlarını benimseyen grupların bu sürece daha sıcak bakabilmesini sağlayabilir. Fakat yerel yönetim yapısı dikkate alındığında İsveç'in iklim değişikliği, ekolojik çevre, demokrasi ve katılımcılık anlayışının farklı olduğu dikkate alınmalıdır.

Literatür araştırmasındaki bulgularda, Gündem 2030'un yerelleşmesinin yeni bir çalışma alanı olduğu ve zamanla bu konu üzerine yeni anlayışlar ve bilgiler geliştirileceği belirtilmektedir. Bu sürece YG2030'mu denilmeli yoksa Gündem 2030'un yerelleştirilmesi ifadesi mi daha uygun olur tartışmaların devam ettiği görülmektedir. YG2030 ifadesinin yer aldığı ilk makale 2017 yılında yayımlandığı için konu bir bakıma yeni bir alan açmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken konu YG21 üzerine çok geniş bir literatür bulunduğu için YG2030'a yeni demek tartışmalıdır. YG21 süreçlerinden beklenen verimi alamadığımızı düşünen gönüllülerin yeni gündem için bir araya gelecek motivasyonu bulmaları zordur. Fakat geçmiş deneyimlerden

bilgi edinmek, nerede eksik kaldığını belirlemek için bir yenilik arayışında olmak her zaman olumlu gelişmelere fırsat verebilir. Bir başka zorluk iyi işleyen YG21 sistemini kurmuş yerel yönetimlerin değişikliğe ne kadar açık olacağına öngörülmesinin güç olmasıdır. Ülkelerin YG21 süreçlerindeki başarıları ve gönüllü katılımların artma oranına göre Gündem 2030'un yerelleştirilmesinde avantajları olacağı düşünülmektedir. Kimi zaman bu tür yeni alanlarda İsveç örneğinde olduğu gibi belirli bir ülke üzerine daha fazla yayın yapılması o ülkelerin yerel yöneticilerinin de dikkatini çekebilmektedir. Bu durum akademik çevrelerinde o ülkede hakkında araştırma yapma isteğini arttırabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'de Gündem 2030'un yerelleştirilmesi, Yerel Gündem 2030 için kurumsal yapı oluşturulması ya da Gündem 2030 yaklaşımlarının Türkiye'deki YG21'ler tarafından uygulanması için bu çalışma bir tartışma alanı açmıştır.

Kaynakça

- Akarçay, P. (2017). Local governments in Sweden. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5, 371-381.
- Beals, G. C. (1993). Sustainable development: the options. *International Journal of Environment and Pollution*, 3(1-3), 87-93.
- Bostancı, S. H. (2011). Kent konseylerinin eko-belediyeçilik vizyonuna katkıları. *Kent Konseyleri Sempozyum Bildiri Kitabı*, 250-264.
- Bulut, Y., & Taniyıcı, S. (2006). Representativeness and attitudes of municipal council members in Turkey: The case of Erzincan province. *Local Government Studies*, 32(4), 413-428.
- Coenen, F., Eckerberg, K., & Lafferty, W. M. (1999). Implementing local agenda 21 in Europe a cross-national analysis of 12 national reports'. In *EURO Conference April 1999: Innovations in Urban Governance*.
- Coenen, F. (2009). Local agenda 21: 'meaningful and effective' participation?. In: *Public participation and better environmental decisions* (pp. 165-182). Springer, Dordrecht.
- Eckerberg, K., & Dahlgren, K. (2007). Project or process? Fifteen years' experience with local agenda 21 in Sweden (English version) EKONOMIAZ. *Revista vasca de Economía*, 64(01), 124-141.
- Emrealp, S. (1998). Yerel gündem 21, *Öneri Dergisi*, 2(10), 27-28.
- Engstrom, R. E., Collste, D., Cornell, S. E., Johnson, F. X., Carlsen, H., Jaramillo, F., Finnveden, G., Destouni, G., Howells, M., Weitz, N., & Fuso-Nerini, F. (2020). Succeeding at home and abroad--accounting for the international spillovers of cities' SDG actions. *arXiv preprint arXiv:2012.14153*.
- Evans, B., & Theobald, K. (2003). LASALA: Evaluating local agenda 21 in Europe. *Journal of Environmental Planning and Management*, 46(5), 781-794.
- Finkler, M. C. C., da Silva, P. R., Mueller, A. A., Brizolla, M. M. B., Nüske, M. A., Zanatta, J. M., & Thesing, N. J. (2020). Habitação social como oportunidade social e a importância para o desenvolvimento do município de Ijuí/RS. *Research, Society and Development*, 9(12), e17891210974-e17891210974.
- Diaz-Sarachaga, J. M. (2019). Analysis of the local agenda 21 in Madrid compared with other global actions in sustainable development. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(19), 3685.
- Geissel, B. (2009). Participatory governance: Hope or danger for democracy? A case study of Local Agenda 21. *Local Government Studies*, 35(4), 401-414.
- Görmez, K., & Altınışık, H. U. (2011). Yerel demokrasi ve kent konseyleri. *Kent Konseyleri Sempozyum Bildiri Kitabı*, 30-50.
- Göymen, K. (1999). Türk yerel yönetiminde katılımçılığın evrimi: Merkezîyetçi bir devlette yönetim dinamikleri. *Amme İdaresi Dergisi*, 32(4), 67-83.
- Government Office of Sweden (2018). *The Government Adopts Sweden's Action Plan for the 2030 Agenda*. (Erişim: 27.2.2021), <https://www.government.se/press-releases/2018/06/the-government-adopts-swedens-action-plan-for-the-2030-agenda/>
- Guerra, João, Luísa Schmidt, & Luiz Brito Lourenço. (2019). From local agenda 21 to a localized agenda 2030—the Portuguese and Brazilian cases in perspective. *Community Development*, 50(3), 352-367.
- Jörby, S. A. (2002). Local agenda 21 in four Swedish municipalities: A tool towards sustainability?. *Journal of Environmental Planning and Management*, 45(2), 219-244.
- Kaypak, Ş. (2011). Katılımcı yönetim mekanizması olarak kent konseyleri. *Kent Konseyleri Sempozyum Bildiri Kitabı*, 133-157.
- Khan, J., Hildingsson, R., & Garting, L. (2020). Sustainable welfare in Swedish cities: Challenges of eco-social integration in urban sustainability governance. *Sustainability*, 12(383), 1-17.

- Khakee, A. (2002). Assessing institutional capital building in a local agenda 21 process in Go'teborg. *Planning Theory & Practice*, 3(1), 53-68.
- Lanshina, T., Barinova, V., Loginova, A., Lavrovsky E., & Ponedelnik I. (2019). Localizing and achieving the sustainable development goals at the national level: Cases of leadership. *International Organisations Research Journal*, 14(1), 207-224.
- Lindborg, M. (2019). *Making a global framework local: Challenges and opportunities in agenda 2030 localization*. MSc Thesis. Linköpings Universitet, SE-581 83 Linköping, Sweden.
- Linders, D. (2012). From e-government to we-government: Defining a typology for citizen coproduction in the age of social media. *Government Information Quarterly*, 29(4), 446-454.
- McDermott, P. (2010). Building open government. *Government Information Quarterly*, 27(4), 401-413.
- Moallemi, E. A., Malekpour, S., Hadjikakou, M., Raven, R., Szetey, K., Ningrum, D., Dhiaulhaq, A., & Bryan, B. A. (2020). Achieving the sustainable development goals requires transdisciplinary innovation at the local scale. *One Earth*, 3(3), 300-313.
- Moallemi, E. A., Malekpour, S., Hadjikakou, M., Raven, R., Szetey, K., Moghadam, M. M., Bandari, R., Lester R., & Bryan, B. A. (2019). Local agenda 2030 for sustainable development. *The Lancet Planetary Health*, 3(6), e240-e241.
- Özdemir, A. (2008). *Yönetim biliminde ileri araştırma yöntemleri ve uygulamalar*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Palm, K., & Lilja, J. (2020). On the road to Agenda 2030 together in a complex alliance of Swedish public authorities. *Environment, Development and Sustainability*, 1-17.
- Picavêa, M. G., & dos Santos, F. B. P. (2020). Uma andorinha só não faz verão: importância da participação multistakeholder. *Revista Brasileira de Casos de Ensino em Administração*, 10(2), 14, 1-3.
- Roberts, I. (2000). Leicester environment city: Learning how to make local agenda 21, Partnerships and Participation Deliver. *Environment and Urbanization*, 12(2), 9-26.
- Selman, P., & Parker, J. (1997). Citizenship, civicness and social capital in local agenda 21. *Local Environment*, 2(2), 171-184.
- Statistics Sweden (2017). *Statistisk uppföljning av Agenda 2030*. (Erişim: 20.3.2021), https://www.scb.se/contentassets/404caaf5c86740939115864265d2c95e/mi1303_2017a01_br_x41br1701.pdf
- Statistics Sweden Regions and Environment Department (2020). *Leaving no one behind Statistical review of the implementation of the 2030 Agenda in Sweden, October 2020*. (Erişim: 20.3.2021), https://www.scb.se/contentassets/093a4e6ee4004071815a5ec6773012e7/mi1303_2020a01_br_x41br2101.pdf
- Stanley, J. (2017). Habitat III and the new urban agenda. *Planning News*, 43(1), 19.
- Swedish Public Report Series (SOU) (1997) *Agenda 21 i Sverige. Fem år efter Rio—resultat och framtid (Agenda 21 in Sweden. Five Years after Rio)*, Final Report of the National Committee of Agenda 21, Swedish Public Report Series 1997:105 (Stockholm, Fritzes).
- Szetey, K., Moallemi, E. A., Ashton, E., Butcher, M., Sprunt, B., & Bryan, B. A. (2021). Co-creating local socioeconomic pathways for achieving the sustainable development goals. *Sustainability Science*, 1-18.
- The Swedish National Financial Management Authority. (Erişim: 20.3.2021), <https://www.esv.se/english/>
- The Swedish Agency for Public Management. (Erişim: 20.3.2021), <https://www.statskontoret.se/in-english/>
- UNDP Türkiye (2021a). *Binyıl kalkınma hedefleri*. (Erişim: 26.2.2021), <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/mdgoverview/overview/mdg1.html>
- UNDP Türkiye (2021b). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları*. (Erişim: 26.2.2021), <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>
- Valencia, S. C., Simon, D., Croese, S., Nordqvist, J., Oloko, M., Sharma, T., Taylor Buck, N., & Versace, I. (2019). Adapting the sustainable development goals and the new urban agenda to the city level: Initial reflections from a comparative research project. *International Journal of Urban Sustainable Development*, 11(1), 4-23.
- Wild, A. ve Marshall, R. (1999). Participatory practice in the context of local agenda 21: A case study evaluation of experience in three english local authorities. *Sustainable Development*, 7(3), 151-162.

Extended Summary

Purpose

The aim of this study is to examine the Local Agenda 2030 process, which is a continuation of an old process but introduces some differences. Local Agenda 2030 as a new process has been discussed in the realization of the 2030 sustainable development goals determined at the United Nations Sustainable Development meeting in New York in 2015. What is notable is that Local Agenda 21 finds a wide application area in the world, but it is yet uncertain what kind of transformation will take place after adapting Local Agenda 2030. The number of articles investigating this subject are very rare. Thus, the motivation of the study was to bring a current topic to the literature, especially a Turkish-based publication on this subject.

Literature Review

Moallemi et al. (2019) and Moallemi et al. (2020) aimed to develop a model proposal in line with their research on LA2030. Picavêa and dos Santos (2020) and Finkler et al. (2020) discussed how the municipalities of two different cities in Brazil handled the Agenda 2030. Engstrom et al. (2020) and Khan, et al. (2020) stated that LA2030 was implemented in the cities in Sweden, and these two studies revealed concrete data on the subject, unlike other studies. Engstrom et al. (2020) conducted a focus group meeting for Swedish municipalities as a method in his/her research. In the research phase of their work, similar to the approach of this article, searching in Google Scholar in various combinations the search words such as “Agenda 2030”, “Local Agenda 2030”, “Agenda 2030 implementation”, “Sustainable Development Goals”, “Municipal Agenda 2030”, “Municipalities’ sustainable development goals” were used. Among these articles, Khan et al. (2020) discussed in more detail the LA2030 studies that started in Sweden. In line with this information, a detailed examination was made regarding the LA2030 process of Swedish cities.

“Sweden's action plan for the 2030 Agenda contains key political propositions for the years 2018-2020. The six areas of focus for the action plan are: social equality and gender equality, a sustainable society, a socially beneficial circular and bio-based economy, corporate social responsibility, a healthy food chain, knowledge and innovation, and a strong business sector” (Government Office of Sweden, 2018). The duties assigned to various state institutions to develop these studies determined as follows:

- (i). Statistics Sweden is tasked with establishing a national monitoring system that coordinates the development and production of statistics on the country's 2030 Agenda implementation and makes these statistics accessible (Statistics Sweden, 2017; Statistics Sweden Regions and Environment Department, 2020).
- (ii). The Swedish National Financial Management Authority will examine the need for additional requirements from government agencies regarding sustainability reports.
- (iii). Swedish Agency for Public Management will review and monitor the work done by government agencies on the national implementation of the 2030 Agenda.
- (iv). Local implementation will be facilitated through voluntary key indicators for municipalities and county councils, based on the goals and objectives of the 2030 Agenda.

- (v). A new government consultant will be appointed to facilitate the creation of more value-based public partnerships (Government Office of Sweden, 2018).

In 2017, LA2030 works started in three metropolitan cities of Sweden, Stockholm, Göteborg and Malmö. “Malmö took the lead in this process and in 2017 established a Sustainability Office in the city council office responsible for coordinating the Agenda 2030 strategy and facilitating the integration processes. The sustainability office was established in the central city council office. However, this organization was restructured after the last local elections” (Khan, vd., 2020). In this restructuring process, responsibilities for integrating the SDGs have been transferred to all sector departments in the city government.

Design/methodology/approach

In this study, a literature review method was used for researching a specific keyword. The determination of an original and necessary research topic of the literature review and the examination of a new field leads to learning basic concepts (Özdemir, 2008). Actual articles on the subject were determined by searching with keywords with the scanning approach. Turkish selected key concepts “Yerel Gündem 2030” has not resulted in a post on Google Scholar search when examined 03/23/2021. When the English term for the same concept was searched as “Local Agenda 2030”, 18 publications were found on 23.3.2021. 7 publications in the article category were examined from these publications. More data on Swedish cities for the Local Agenda 2030 process were found from this research. Therefore, the methodology for the literature review and the analysis of the Local Agenda 2030 process in Swedish cities has been discussed in two parts. This study did not request the report of the ethics committee due to the use of second-hand data.

Findings

The findings of the literature research, states that the localization of Agenda 2030 is a new field of study and, in time new insights and information will be developed on this subject in time. It is observed that the discussions are in progress whether this process should be called LA2030 or would it be more appropriate to express Agenda 2030's localization. Since the first article containing the statement LA2030 was published in 2017, the subject, in a way, opened up a new field in a way. It is controversial to call LA2030 new because there is a very large literature on LA21. It is difficult for the volunteers; who think that they are not getting the efficiency they expected from the LA21 processes; to find the motivation to come together for the new agenda. But learning from past experiences, looking for an innovation to identify their insufficiencies, can always provide opportunities for positive developments. Another difficulty is to predict if the local governments that have established a well-functioning LA21 system will be open to change. According to the success of the countries in LA21 processes and the increase in voluntary participation, it is thought that Agenda 2030 will have advantages in localization. Sometimes, in such new areas, more broadcasting on a particular country, as demonstrated in Sweden, may attract the attention of the local administrators. This situation may increase the willingness of academic circles to do research on that country. From this perspective, in Turkey, this study opens up a debate on localizing Agenda 2030 creating institutional structures or Local Agenda 2030, and implementing LA2030 by LA21.